

складовою права особи на персональну інформацію є можливість захисту свого права у випадку його порушення, невизнання або оспоровання.

Література:

1. Конституція України: [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Про захист персональних даних. Закон України від 1 червня 2010 року № 2297- VI: [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
3. Про інформацію. Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2658: [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
4. Радкевич О.П. Законодавче забезпечення охорони й захисту персональної інформації в мережі Інтернет / О.П. Радкевич // Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні. — 2012. — Вип.1(23). — С.26-28.
5. Романюк І. Особливості змісту та реалізації права на персональні дані в Україні та зарубіжних країнах / І. Романюк // Юридичні науки. — 2013. — №2(26). — С.102-103.

Рева В.

(наук. кер. — ст. викл. Потапов О.М.)

*студентка IV курсу природничого факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В.Г. Короленка*

ПРОФІЛАКТИКА ПРАВОПОРУШЕНЬ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ

В наш час надзвичайно гострою є проблема зростання правопорушень серед неповнолітніх. Причини і умови злочинності неповнолітніх, як і злочинності в цілому, мають соціально обумовлений характер. Вони перш за все залежать від конкретних історичних умов життя суспільства, від сутності та способів вирішення основних протиріч.

В останні роки склалася стійка думка про те, що правопорушення тісно пов'язані з процесами суспільства, бездомності, безробіття, зі стрімким розвитком наркоманії, з розпадом сім'ї, з розповсюдженням інших соціально негативних явищ. Звичайно, все це впливає і на дорослу злочинність, проте стрімке зниження рівня життя позначається найсильніше на неповнолітніх, бо вони були і залишаються найбільш «вразливою» частиною суспільства. «Вразливість» полягає в тому, що відрізняє неповнолітніх від дорослих слабкою психікою, несформованою системою цінностей та іншими особливостями.

Не маючи можливості законним шляхом задовольняти свої потреби, багато дітей починають добувати необхідні речі та продукти в міру своїх сил і можливостей, часто шляхом вчинення злочину. Неповнолітні беруть

активну участь у рекеті, незаконному бізнесі й інших видах злочинної діяльності.

Не сприяє боротьбі зі злочинністю неповнолітніх і думка про те, що відповідальність настає лише після досягнення віку 16 років, а за деякі злочини — 14 років [3, с.44]. Інколи дорослі ще й заохочують неповнолітніх, повідомляючи їм, що за вчинення злочину їм не буде ніякого покарання, оскільки вони не досягли віку, з якого до них можна застосувати кримінальне покарання. Проте це не так, оскільки за діючим законодавством, слідчий, встановивши в кримінальній справі, що суспільно небезпечне діяння вчинене особою у віці від одинадцяти років і до виповнення віку, з якого можлива кримінальна відповідальність, виносить мотивовану постанову про закриття справи та застосування до неповнолітнього примусових заходів виховного характеру. Після чого суд розглядає справу і з врахуванням обставин здійсненого діяння, характеристик неповнолітнього та його батьків вирішує який примусовий захід виховного характеру можливо застосувати.

Сьогодні надто актуальною виступає проблема зростання правопорушень серед школярів. Профілактика правопорушень неповнолітніх є передусім проблемою педагогічною, бо вона пов'язана з вирішенням певного кола виховних завдань. Тому в цій справі особливе місце має зайняти рання профілактика, яка має розпочинатися вже з дитячого садка й початкових класів школи, коли закладаються основи характеру, ставлення до оточуючих, поведінки в побуті.

На профілактику правопорушень неповнолітніх значний вплив має правове виховання дітей у сім'ї, яке на сьогоднішній день в Україні проводиться недостатньою мірою. На основі аналізу результатів опитування батьків неповнолітніх з'ясувалося, що 78,8 % батьків проводять зі своїми дітьми бесіди правового характеру, роз'яснюючи сутність моральних і правових норм, заборон. Проте батьки зазначили, що більшість таких бесід мають повчально-заякуючий характер. Окрім цього, 50 % батьків не знали, що неповнолітні притягуються до кримінальної відповідальності [1, с.85].

Відомий радянський педагог А.С. Макаренко говорив: «Виховання дітей — найважливіша область нашого життя. Наші діти — це майбутні громадяни нашої країни ... Вони будуть творити історію. Наші діти — це майбутні батьки і матері, вони теж будуть виховувати своїх дітей. Наші діти повинні вирости прекрасними громадянами, хорошими батьками і матерями. Але й це не все: наші діти — це наша старість. Правильне виховання — це наша щаслива старість, погане виховання — це наше майбутнє горе, це наші сльози, це наша провина перед іншими людьми, перед усією країною» [2, с.54].

У профілактиці правопорушень серед неповнолітніх значна роль належить також шкільній психологічній службі. Психологічна служба шко-

ли забезпечує психічне здоров'я учнів, гармонійний розвиток особистості, формування громадянина, здатного до свідомого суспільного вибору, сприяє гармонізації взаємин особистості і суспільства, вирішенню проблем психологічного забезпечення навчально-виховного процесу загальноосвітньої школи, профілактиці конфліктів, правопорушень.

Важливим напрямком в роботі шкільного психолога і соціального педагога є психокорекція (педагогічна корекція — соціальна педагогіка), а психодіагностика повинна носити лише прикладний характер. Основу психокорекційної діяльності складає робота з групами, в які входять підлітки, схильні до асоціальної поведінки, які вже скоїли незначні правопорушення, стоять на шкільному обліку важковиховуваних дітей або на обліку в комісіях у справах неповнолітніх.

Величезне значення при корекції девіантної поведінки має, перш за все, розрахунок об'єму та послідовність підібраних виховних впливів шляхом систематичного вправлення, тренування, що ефективно впливає на всі складові рівні особистості (фізичний, інтелектуальний, соціальний). Щоправда, кращий результат дає робота за запитами вчителів, батьків, учнів. Безперечно, при цьому слід орієнтуватись на різні вікові структури і включати такі типові ігри: дидактичні, рольові, розвиваючі, сюжетні, ігри-драматизації, ігри з правилами.

У грі розвивається вербальне мислення в неформальному спілкуванні та сумісній діяльності з дітьми та дорослими. При ігротерапії створюється атмосфера прийняття дитини, розширення можливостей учня до саморегуляції, до самоконтролю, почуття власної гідності.

Застосування раціональної психотерапії (основоположники Е. Дюбуа і М.В. Бехтерев) дає змогу підліткам створити нові життєві стереотипи. Паралельно слід проводити педагогічну психотерапію. Вона перш за все повинна орієнтувати особистість на соціальну активність, на оптимістичну перспективу, віру в свої сили, віру в своє виправлення, адже головне — своєчасно зупинитись і проаналізувати помилки.

Зміст профілактичної роботи — комплекс ідей, думок, факторів, основних напрямків виховного впливу. Цілісність системи профілактичної роботи вимагає наступності та єдності всіх ланок загального виховання та перевиховання. Особистісно-орієнтований зміст профілактичної роботи принципово виключає ситуацію, коли намагання учня-правопорушника досягти певних позитивних цілей не помічаються, проте будь-які його відхилення від правомірної поведінки викликають яскраво виявлене незадоволення, підкреслюється їх невідповідність тим чи іншим суспільним нормативам, навіюється, що учень не такий, яким би його хотіли бачити дорослі. Форми і методи загального виховання та перевиховання — це способи досягнення прогнозованих цілей і завдань [4].

Таким чином, ситуація зі злочинністю у неповнолітніх вимагає удосконалення профілактичної роботи, пошуку ефективних форм взаємодії

всіх організацій, діяльність яких спрямована на запобігання втягненню підлітків у протиправну діяльність.

Література:

1. Інновації в роботі з ресоціалізації неповнолітніх, засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: Методичні матеріали / За заг. ред. В.П. Лютого. — К.: СССМ, 2005. — 104 с.
2. Макаренко А. С. Книга для батьків. Лекції про виховання дітей / А. С. Макаренко. — К., 1972. — 334 с.
3. Фіцула М. Педагогічні проблеми профілактики правопорушень неповнолітніх /М. Фіцула // Право України. — 1995. — №8. — С.44-46.
4. Руденко О.В. Профілактика правопорушень: [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://rudenko.kh.ua/profilaktika-pravororushen/>.

Демченко Ю.

(наук. кер. — ст. викл. Потапов О.М.)

*студентка V курсу психолого-педагогічного факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В.Г. Короленка*

КОНСТИТУЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ І НАПРЯМ- КИ ВИРІШЕННЯ

Сучасні трансформації держави і громадянського суспільства не лише взаємопов'язані, а й активно впливають один на одного. Спільним знаменником цих двох процесів є ті фундаментальні принципи та цінності, що лежать в їх основі, серед яких на першому місці виступають конституційні права і свободи людини і громадянина. Ця незаперечна цінність уможливило існування як демократичної, правової, соціальної держави, так і громадянського суспільства. Дослідженням проблематики прав і свобод людини в Україні займалися такі вітчизняні фахівці, як: Р. Калюжний, М.Козюбра, В. Погорілко, В. Темченко, М. Тесленко, В. Федоренко, В.Шаповал, Ю. Шемшученко, О. Ющик та ін. Одним із основних завдань сучасної науки конституційного права є не лише продовження ретельної науково-теоретичної роботи щодо конституційно-правового аналізу та дослідження прав і свобод людини і громадянина, а й вивчення стану та проблем їх забезпечення.

Ідейна основа сучасної концепції права і свободи людини закріплена у Конституції України. Відповідно до її положень, людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю (ч. 1 ст. 3); права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави; держава відповідає перед людиною за свою діяльність; утвердження і забезпечен-